

I Vinteren 1880 kom jeg som Lærerinde til Kommuneskolen i København. Det blev en streng Vinter med megen Sne og megen Kulde og megen Arbejdsløshed. Det var særegeligt at se de stakkels forkomne Smaadrenge, som jeg læste med, sidde med blege, alvorlige Ansigter — aa hvor saadan et lille Barneansigt bliver gammelt og alvorligt, naar Ejermanen sulter og fryser. I Skolen frøs de nu ikke; men sultne var de, og da jeg altid har etableret en Del privat Samtale med mine Elever om deres intimere Forhold, varede det ikke længe, før det gik op for mig med en skærende Vished, at en Mængde af Børnene ligefrem sultede. En Smule tynd Kaffe med et Stykke — i den Vinter — bart Brød til om Morgen, ingen Skolemad med i Lommen, — at jeg delte mit Smørrebrød med de blegeste, forsløg kun lidt — og Kaffe med Brød een Gang til i Løbet af Dagen, voila tout! Det var absolut ingen behagelig Følelse at lukke Skoledøren efter sig og gaa hjem til sin lune Stue og sin gode, varme, rigelige Middagsmad! Mange Gange tænkte jeg: „Gid dog nogle af de gode Mennesker her i denne store By, som laver Middagsmad til en Husstand, vilde tage saadan et lille Friskolebarn hjem til sig og give det Levningerne fra Maaltidet.“ Og en Dag skrev jeg uden Navns Nævnelse dette Ønske op og sendte det til Nationaltidende, der straks optog det. og til min Glæde modtog jeg en—to—flere og mange Tilbud i de nærmeste Dage fra Familier i Byen om, saalænge Vinteren varede, at ville modtage Børn som Middagsgæster.

Det var en Glæde at sende Børn ud i Byen i Øst og Vest og vide, at de kom hjem med Mad i deres stakkels tomme Maver; det var ogsaa en Glæde næste Dag at høre deres Beretninger om, hvordan det var gaaet dem. Saa godt som alle Steder var det ikke en blot og bar Bespisning, men Børnene var bleven modtaget med største Venlighed, var bleven udspurgt om deres Hjem og Familie, og jeg ved, at der den Vinter er bleven grundlagt ikke faa Venskaber, der har strakt sig igennem mange Aar.

Paa denne Maade gik en Del af Febr. Maaned, og der var til Dato end ikke drømt om en „Skolebespisning“; saa en Dag — jeg ser det endnu saa tydeligt, som det var i Gaar — banker det paa Døren og ind træder en stilfærdig, ældre Dame. Hun havde opsøgt Frk. Fenger for at sige hende, hvor ondt det gjorde hende for de stakkels Børn; hjem til sig kunde hun imidlertid ikke tage dem, men kunde der ikke blive købt Mad til en af de fattigste for de 6 Kr., som hun med det bedste Udtryk i

sit venlige Ansigt lagde paa Katedret. Jeg stod et Øjeblik og vejede disse Penge i Haanden. Hvad skulde jeg egentlig gøre med dem? Men pludselig kom jeg i Tanker om, at de jo i alt Fald repræsenterede 24 Dinéer à 25 Øre fra Dampkøkkenet i Borgergade, saa afslaa Pengene turde jeg ikke. Altsaa med Tak og Glæde modtog jeg dem, og med et tilfreds Smil paa sit venlige Ansigt sagde Damen Farvel.

Det var en ganske simpel Sag at købe Spisebiller paa Dampkøkkenet og uddele til Børnene, og næste Dag indleveredes en Artikel til Nationaltidende om, hvad der var sket med de 6 Kr. og en Opfordring til alle Ligesindede om at gaa hen og gøre lige-saa. Det var som om Folk i denne strenge Vinter blot havde ventet paa en saadan Opfordring til at vise deres Beredvillighed til at hjælpe de fattige paa denne Maade; thi der strømmede smaa og større Bidrag ind, og Kronerne taltes snart i Hundreder, og de omsattes hurtigt i Madportioner. En skønne Dag kom der da et Bud til Nationaltidendes Kontor fra Grosserer Philip W. Heymann med 1000 Kr. til Middagsmad til Friskolebørnene og kort efter, vist d. 8. Marts, modtog Skoledirektøren Tilbud fra Grosserer Augustin Gamél om 100 Kr. daglig Marts Maaned ud at anvende i samme Øjemed.

Disse mange Penge krævede en større Administration, og derfor blev der sammenkaldt et Møde af saavel Skolefolk som andre interesserede, og man enedes om at sende Friskolebørnene fra Byens østre Ende og en Del fra Byens Centrum til Dampkøkkenet i Borgergade og at formaa Frk. Zahle til i sin Husholdningsskole ved Nørrevold at bespise Børn fra Nabolaget og fra Nørrebro, og endelig fik man en dygtig Husmoder paa Vesterbro til i sit eget Hus at bespise en Del Børn fra de nærmeste Skoler. Denne sidste „Bespisning“ blev tillige en Slags Forsøgsstation, thi det var efterhaanden bleven indlysende, at 25 Øre pr. Portion var en altfor glubsk Gennemsnitsbetaling for Middagsmad til et Skolebarn.

Her er det paa rette Plads at nævne Sagens trofaste Støtte og varmeste Forkæmper Fru *Christine Schou*, gift med Inspektøren paa Kvægtorvet. Hun var oprørt over i denne strenge Vinter, hvor der var saa megen Nød, at man skulde betale Maden med efter hendes Mening det dobbelte af, hvad den kunde laves for. Under hendes Tilsyn ledes nu ovennævnte „Forsøgsstation“, hvor det da ogsaa i Løbet af Vinteren blev til evidents godtgjort, at man kan lave god, sund og